

تاریخچه صنعت موتورسیکلت ایران

محمدعلی نژادیان

باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان واد پردیس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران



تهران، ۱۳۹۸

سرشناسه : نژادبان، محمدعلی، ۱۳۵۸-
 عنوان قراردادی : ایران، قوانین و احکام
 Iran. Laws, etc
 عنوان و نام پدید آورنده : تاریخچه صنعت موتورسیکلت ایران / محمدعلی نژادبان؛ برای باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد پردیس، دانشگاه آزاد اسلامی.
 مشخصات نشر : تهران : موفقیت شناسی، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری : ۱۷۶ص.؛ مصور، جدول.
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۳۸۱-۵-۷
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس
 موضوع : موتورسیکلت‌ها -- ایران -- صنعت و تجارت
 موضوع : Motorcycle industry-- Iran
 شناسه افزودن : دانشگاه آزاد اسلامی، واحد پردیس. باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان
 رده‌بندی کنگ : TL ۴۴۰/۵
 رده‌بندی بیبی : ۶۲۹/۲۸۴۷۵
 شماره کتابخانه ملی : ۵۷۰۴۹۰۵



تاریخچه صنعت موتورسیکلت ایران

مؤلف: محمدعلی نژادبان

ناشر: موفقیت‌شناسی

برای: باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد پردیس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

صفحه آرا و ویراستار: وحیده حسین‌زاده

طراح جلد: سپیده سلیمانی

چاپ اول: بهار ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: گل آذین

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

ISBN: 978-622-99381-5-7

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۳۸۱-۵-۷

حق چاپ و نشر برای مؤلف محفوظ است.

نشانی انتشارات: تهران، خیابان ۱۷ شهرپور، خیابان کیامنش، خیابان شکوری، کوچه مسجد شهابی،

پلاک ۹، کدپستی: ۱۷۶۹۶۹۴۵۴۱، تلفن: ۳۳۴۳۸۵۸۷ مرکز پخش: ۰۹۱۲۸۲۳۷۳۳۶

www.successology.ir
 successology@yahoo.com

فهرست

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۱۱
مقدمه.....	۱۷
فصل اول: اهمیت ارتباط صنعت و دانشگاه.....	۲۱
مقدمه.....	۲۱
بررسی نسل های دانشگاه ها.....	۲۴
بررسی دانشگاه های ایران.....	۲۵
تاثیر دانشگاه و صنعت از یکدیگر.....	۲۶
چند نکته مهم درباره ارتباط دانشگاه و صنعت.....	۲۶
تعریف کارآفرینی و کارآفرین.....	۲۹
تعریف کسب و کار.....	۳۱
اهمیت آموزش کسب و کارهای جدید در دانشگاه ها.....	۳۴
عوامل پایین بودن انگیزه برای کارآفرینی.....	۳۵
فصل دوم: بیانات رهبر انقلاب درباره موانع تولید و سهولت کسب و کار ها.....	۴۳
مقدمه.....	۴۳
استفاده از جوانان دانشگاهی برای حل مشکلات صنایع.....	۴۴
ابراز ناراحتی رهبر انقلاب از تعطیلی واحدهای تولیدی.....	۴۵
تاکید رهبر انقلاب بر سهولت کسب و کار.....	۴۵
برداشتن موانع تولید.....	۴۶
فصل سوم: تاریخچه صنعت موتورسیکلت ایران.....	۴۹
مقدمه.....	۴۹
دوران صنعتی جهان.....	۵۰

۵۲	چند نکته مهم برای موفقیت در یک بازار صنعتی
۵۲	صنعت موتورسیکلت صنعتی پویا برای ایران
۵۵	تولد صنعت موتورسیکلت در ایران
۵۷	مهم‌ترین عوامل افزایش تقاضا برای موتورسیکلت در دهه‌های گذشته
۵۹	عوامل بحران در صنعت موتورسیکلت
۶۶	تاریخچه انجمن صنعت موتورسیکلت ایران
۶۷	بهبود نسبی وضعیت صنعت موتورسیکلت ایران
۶۸	حمایت دولت از تولید
۶۹	برخورد دولت با، قابت‌های منفی در صنایع ایران
۷۰	لزوم حمایت از صنایع موتورسیکلت ایران
۷۱	تاریخچه فنی صنعت موتورسیکلت ایران
۸۰	شرکت‌های تولیدکننده موتورسیکلت در ایران
۸۱	آمار شماره‌گذاری موتورسیکلت در ایران
۸۵	فصل چهارم: آسیب‌شناسی مصوبه‌های سیاست دوات و بررسی عملکرد مسئولان
۸۵	مقدمه
۸۶	آسیب‌شناسی مصوبه سال ۱۳۹۵ هیات وزیران، در خصوص موتورسیکلت‌های کاربراتوری
۸۷	مصوبه کمیسیون صنایع برای اسقاط موتورسیکلت‌های فرسوده، در راه پاس
۸۷	قانون هوای پاک
۹۲	مکاتبات مسئولان درباره موتورسیکلت‌های کاربراتوری
۱۰۳	نتیجه عدم هماهنگی سازمان‌ها در خصوص موتورسیکلت‌های کاربراتوری
۱۰۴	بررسی راهکارهای صحیح اجرای طرح
۱۰۵	خلاصه تحلیل اجرای طرح
۱۰۶	دعاهای سیاسی مسئولان بر سر موتورسیکلت‌های کاربراتوری

آسیب‌شناسی مصوبه هیأت وزیران، در خصوص اسقاط موتورسیکلت‌های فرسوده	۱۱۲
آیا سازمان محیط زیست نگران مردم است؟!	۱۱۵
واکنش رئیس سازمان حفاظت محیط زیست به خواسته جدید موتورسیکلت‌سازان	۱۱۶
مکاتبات مسئولان درباره طرح اسقاط موتورسیکلت‌های فرسود	۱۱۸
فصل پنجم: کلام آخر	۱۲۹
مقدمه	۱۲۹
نتیجه‌گیری	۱۲۹
پیشنهادهای	۱۳۸
منابع	۱۴۳
پیوست‌ها	۱۵۱

پیشگفتار

در سال ۱۳۷۸ که وارد صنعت موتورسیکلت شدم به دلیل علاقه‌مند شدن به کار خود، خیلی زود شروع به آسیب‌شناسی این صنعت کردم تا اینکه در سال ۱۳۸۵ برای اولین بار، تصمیم گرفتم درباره صنعت موتورسیکلت بنویسم و مقاله‌ای با عنوان «گذشته، حال و آینده صنعت موتورسیکلت در ایران» را نوشتم و بعد از آن نیز تاریخچه صنعت موتورسیکلت را چندین دفعه با ویرایش جدید در نشریات مختلف^۱ و از جمله در یک کتاب^۲ نیز منتشر کردم تا اینکه در سال ۱۳۹۸ با توجه به شرایط بحرانی حاکم بر این صنعت و دلایل ذیل، طی یک نیازسنجی به این نتیجه رسیدم که این کتاب را تالیف کنم.

مهم‌ترین دلایل تالیف این کتاب عبارتند از:

۱. تاریخچه مکتوب هر صنعت، می‌تواند به عنوان یک منبع و مرجع برای آیندگان مورد استفاده قرار گیرد.
۲. برقراری ارتباط و ایجاد تعامل، بین دانشگاه، صنعت که در اسناد بالادستی (سند نقشه جامع علمی کشور)^۳ نیز دیده شده است. (قابل ذکر است که اسناد بالادستی، مسیر حرکت علمی و تعلیم و تربیت را مشخص می‌کند ولی در عمل توجه کافی به آن نمی‌شود^۴ که باید نسبت به اجرا و اولویت‌های آن نیز توجه ویژه شود و موانع جرایب آن را بر طرف کرد).

^۱ برای آگاهی بیشتر، به منابع کتاب رجوع شود.

^۲ یادگاری، رضا و مهشید سنایی فرد (۱۳۹۴)، کارآفرینی به شیوه علی‌اصغر خیالی، چاپ تهران: کارآفرینان بزرگ، (برای مرکز کارآفرینی دانشگاه صنعتی شریف)

^۳ سند نقشه جامع علمی کشور: بنا به تعریف، مجموعه‌ای است جامع و هماهنگ و پویا و آینده‌نگر، شامل مبنای، اهداف، سیاست‌ها و راهبردها، ساختارها و الزامات تحول راهبردی علم و فناوری مبتنی بر ارزش‌های اسلامی برای دستیابی به اهداف چشم‌انداز بیست ساله کشور در این سند تلاش شده بر مبنای ارزشی و بومی کشور، تجربیات گذشته و نظریه‌ها و نمونه‌های علمی و تجارب عملی تکیه شود. (شورای عالی انقلاب فرهنگی، سند نقشه جامع علمی کشور، این سند در ۵ فصل، در جلسات ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹ مورخ ۸۹/۰۳/۰۴، ۸۹/۰۳/۱۸، ۸۹/۰۴/۱۵، ۸۹/۰۴/۲۹، ۸۹/۰۵/۲۶، ۸۹/۰۷/۰۴، ۸۹/۰۸/۱۱، ۸۹/۰۸/۱۸، ۸۹/۰۹/۰۲، ۸۹/۰۹/۱۶، ۸۹/۰۹/۳۰، ۸۹/۰۷/۲۷، ۸۹/۰۷/۲۰، ۸۹/۱۰/۱۴ به تصویب نهایی رسید). ر.ک:

<http://www.iranculture.org/UserFiles/L.pdf>

^۴ الف - بیانات رهبر انقلاب در دیدار جمعی از معلمان، فرهنگیان و دانشجویان، ۱۳۹۶/۰۲/۱۷

<http://farsi.khamenei.ir/news-content?id=36415>

<http://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=36431>

۳. آگاه‌سازی دانشگاهیان و پژوهشگران از موضوعات مورد نیاز این صنعت و به‌طور کلی نیازسنجی صنعت و دانشگاه نسبت به یکدیگر.
۴. یکی از اساسی‌ترین مشکلات برون صنعتی تولیدکنندگان، اجرای طرح‌های ضربتی در خصوص صنایع تولیدی است. این موضوع در صورتی است که معمولاً دولت‌ها با شعار کارآفرینی و اشتغال‌زایی وارد شده ولی وقتی شروع به کار می‌کنند، به‌دلیل وجود بعضی ساختارهای غلط، خواسته و ناخواسته تصمیم‌گیری‌های آن‌ها طوری می‌شود که در عمل، به‌نی اوقات برای تولید و تولیدکنندگان مانع ایجاد می‌کنند و برای حل یک معضل، شکایات دیگری را به‌وجود می‌آورند! از طرفی ما در دوره‌ای زندگی می‌کنیم که در ایران هر سال تعداد زیادی جشنواره و سمینار برای کارآفرینی و کارآفرینان برگزار می‌شود و حتی چند سالی است که رشته دانشگاهی با عنوان «کارآفرینی»، در دانشگاه‌ها اضافه شده و «مراکز کارآفرینی» نیز در تعدادی از دانشگاه‌های خوب کشور ایجاد گردیده است. اما همچنان بدون توجه به «مارهای»^۱ که هر سال توسط رهبر انقلاب اسلامی نام‌گذاری

ب- دکتر سیدی، رئیس کارگروه آینده‌نگاری شورای عالی انقلاب فرهنگی، برنامه گفتگوی ویژه خبری، شبکه دوم سیمای جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۶/۰۲/۰۳

۱ سال ۱۳۸۷: نوآوری و شکوفایی

سال ۱۳۸۸: اصلاح الگوی مصرف

سال ۱۳۸۹: همت مضاعف، کار مضاعف

سال ۱۳۹۰: جهاد اقتصادی

سال ۱۳۹۱: تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی

سال ۱۳۹۲: حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی

سال ۱۳۹۳: اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی

سال ۱۳۹۴: دولت و ملت، همدلی و هم‌زبانی

سال ۱۳۹۵: اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل

سال ۱۳۹۶: اقتصاد مقاومتی، تولید- اشتغال

سال ۱۳۹۷: حمایت از کالای ایرانی

سال ۱۳۹۸: رونق تولید

می‌شود^۱ و همچنین عدم توجه به سیاست‌های کلی نظام در خصوص اقتصاد، اشتغال و تولید، همچنان با اجرای طرح‌های درست مطالعه نشده مواجه هستیم. حال این کتاب شاید بتواند با بازتاب دادن شرایط واقعی یکی از صنایع مهم کشور، در حد خود به تصمیم‌گیری‌های مسئولان کمک کند. در واقع نیاز است اداره‌های جمهوری اسلامی ایران به‌طور مداوم بررسی شود تا هر جا از ریل انقلاب اسلامی خارج می‌شوند، به آن‌ها تذکر یا پیشنهاد داده شود و این موضوع باید توسط جامعه دانشگاهی با تفکر هدایت قدرت دنبال شود.

۵. برقراری شرایط مناسب برای توسعه آموخته‌ها، تبادل تجربیات، دانش و دستاوردهای علمی-پژوهشی بین اساتید، دانشجویان و متخصصان صنعت موتورسیکلت و همچنین اشاعه و گسترش دانش مربوط به تولید موتورسیکلت و قطعات آن.
۶. کمک به مدیران اجرایی و مسئولان وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و ارگان‌ها برای تصمیم‌گیری بهتر درباره صنعت موتورسیکلت.
۷. انعکاس طرح‌ها و پژوهش‌های کاربردی، به‌ادبی و توسعه‌ای^۲ برای تقویت پایه‌های علمی کشور.
۸. ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش، ارتقاء مسکن دانش فنی و کیفیت تولیدات و خدمات و فراهم ساختن فضای نوآوری و خلاقیت در صنعت موتورسیکلت.
۹. فراهم کردن فضای تحقیق و پژوهش در حوزه علوم مربوط به صنعت موتورسیکلت که این کتاب خود فرصتی را ایجاد خواهد کرد تا با مشارکت در سفار و اندیشمندان ضمن ارتقاء کیفی، به تعالی دانش در جامعه بپردازد و بدینوسیله در رویکرد کمال انسانی نقش موثری را

^۱ رهبر انقلاب: شعار سال با دو منظور مطرح می‌شود: یکی جهت دادن به سیاست‌های اجرایی و عملکرد مسئولین دولتی و مسئولین حکومتی است، یکی توجیه افکار عمومی است؛ یعنی افکار عمومی توجه پیدا کنند به این‌که چه مسئله‌ای امروز برای کشور مهم است (۱۳۹۷/۰۱/۰۱)

<http://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=39272>

^۲ تحقیق بنیادی عبارت است از تحقیق طراحی شده برای ایجاد درک نوینی از اصول و فرایندهای اساسی و اصلی (یونسکو)

تحقیق کاربردی عبارت است از تحقیقی که طراحی می‌شود برای ایجاد (خلق) فناوری جدید (یونسکو)
پژوهش توسعه‌ای: پژوهشی است که با هدف ترویج نتایج پژوهش‌های بنیادی و کاربردی و به‌منظور استفاده در تولید مواد، فرآورده‌ها، وسایل، ابزار، فرایندها و روش‌های جدید و یا بهبود آن‌ها انجام می‌گیرد (یونسکو)

ایفا نماید و در نهایت به اندازه توان خود باعث تامین نیاز تحقیقاتی کشور شده و باعث تولید ایده‌های نو در صنعت موتورسیکلت شود.

۱۰. فراهم آوردن زمینه تبادل و تضارب آرا در مسائل مربوط به صنعت موتورسیکلت و تبیین و پیگیری مشکلات صنفی (عوامل درونی و بیرونی) و تلاش در ارائه راه‌حل برای آن‌ها.

۱۱. کمک به نزدیک شدن بین پژوهش‌های علمی و نیازهای جامعه و همچنین کاربردی کردن مباحث نظری و پژوهش‌های به عمل آمده در حوزه صنعت موتورسیکلت.

۱۲. معرفی ظرفیت‌های سخت افزاری و نرم افزاری موجود در صنعت موتورسیکلت.

۱۳. اهمیت و نیاز به بررسی صنایع در دانشگاه‌ها، زیرا تلفیق (علم و تجربه) باعث تسریع در پیشرفت خواهد شد (در حال حاضر یک نکته مهم در خصوص موضوع کارآفرینی، نبود یک نقشه‌راه جامع و کامل در کشور است. ما برنامه‌های تلویزیونی، سخنرانی و حتی کتاب‌های ارزشمند بسیاری برای آرافرینی داریم که در جای خود هر کدام قابل تقدیر است ولی یا به فرض کلی بحث می‌شود یا صرفاً انگیزشی هستند، یا مواردی مطرح می‌شود که استثناء هستند و یا منابع کاملاً علمی و دلیلی است. از این‌رو، یکی از اهداف این کتاب نزدیک کردن محیط علمی و عملی به یکدیگر است).

۱۴. در گذشته به دلیل شرایط و ضرورت‌ها حاکم بر فضای تولید ایران، برخی تولیدکنندگان بیشتر با دید بازرگانی به تولید نگاه می‌کردند ولی امروز با توجه به پیشرفت روزافزون علم و تکنولوژی و ارتقای سطح استانداردها، شاه‌نحیر و تحول‌های جدیدی در صنایع گوناگون و از جمله صنعت موتورسیکلت هستیم که بر همین اساس نیاز است برای پیشرفت همه جانبه، فعالیت‌های علمی و فرهنگی خاصی در هر صنعت صورت پذیرد تا به خودکفایی برسیم و در همین راستا نیز این کتاب نوشته شد! البته همان‌طور که مستحضر هستید، فعالیت‌های علمی و فرهنگی وقت بسیاری برای تفکر، تحلیل و اقدام لازم دارد و امروزه به دلیل مقرون به صرفه نبودن اقتصاد فرهنگی، معمولاً چنین فعالیت‌هایی نیز کمتر مورد توجه ویژه قرار می‌گیرد.

۱۵. با توجه به شعار سال ۱۳۹۸، (رونق تولید) این کتاب سعی دارد با بررسی و تحلیل در نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در صنعت موتورسیکلت تا حدی به رونق تولید در صنعت موتورسیکلت کمک کند.

در نهایت، خداوند متعال را شاکرم که توفیق تالیف کتاب دیگری را به این حقیر، عطا نمود و بر خود وظیفه می‌دانم، از شما خواننده محترم نیز که این اثر را برای مطالعه انتخاب کردید، تشکر

کنم. همچنین از تمامی افرادی که در تهیه، چاپ و نشر این اثر یاری رسانده‌اند، قدردانی می‌نمایم و امیدوارم به اهداف مدنظر از تدوین کتاب، دست یافته باشم. اما از آنجا که همیشه، هر اثر با تمامی دقتی که در تهیه آن صورت می‌گیرد، خالی از کاستی و کمبود نیست و از طرفی این تاریخچه بیشتر تجربه، برداشت و تحلیل اینجانب از این صنعت است. از این‌رو، از فعالان و همکاران در صنعت موتورسیکلت دعوت به عمل می‌آورم تا برای ویرایش بعدی، تجربیات و نقطه نظرهای ارزشمند خود را، ای اینجانب ارسال نمایند تا بتوانیم این تاریخچه را به مرور زمان تکمیل‌تر کنیم و اگر نیاز به اصلاح داشت، لحاظ نماییم تا برای نسل‌های جدید و آینده، یک منبع و مرجع کامل به یادگار بماند. پیشاپیش از رهنمودها و یاری فعالان صنعت موتورسیکلت و جامعه دانشگاهی و نخبه کشور سپاسگزارم.

محمدعلی نژادیان

بهار ۱۳۹۸

successologist@gmail.com